Työohje kilpailumanipulaatioon liittyvien havaintojen ja ilmoitusten käsittelyyn

Työohje kuvaa käytännön menettelyn, kun liiton tietoon tulee kilpailumanipulaatioon mahdollisesti liittyvä ilmoitus, havainto tai kilpailuseurannan tuottama poikkeama. Työohje täydentää työryhmän toimintaohjetta ja liiton kurinpitosääntöjä.

1. Asian saapuminen

- Asia voi tulla liiton tietoon esimerkiksi ilmoituskanavan, SUEK:n välittämän ilmoituksen, kilpailutoimijan yhteydenoton, kilpailuvalvonnan tai systemaattisen tulos- ja tuomariarviointien seurannan kautta.
- Asia kirjataan tapauskohtaisesti siten, että saapumispäivä, lähde, käytettävissä oleva aineisto ja tehdyt toimenpiteet voidaan myöhemmin todentaa.
- Henkilötason aineistoa käsittelevät vain ne henkilöt, joiden osallistuminen asian arviointiin on tarpeellista.

2. Alustava arviointi

Työryhmä arvioi ensin, mistä asiassa on kyse. Arvioinnissa selvitetään:

- voiko havaintoon liittyä kilpailumanipulaation tai muun sääntörikkomuksen mahdollisuus
- onko käytettävissä oleva tieto riittävä jatkokäsittelyn arvioimiseksi
- tarvitaanko rajattuja lisätietoja
- onko arviointiin osallistuvilla sidonnaisuuksia tai esteellisyyttä
- onko asia työryhmän jäsenen sidonnaisuuden vuoksi käsiteltävä toisella kokoonpanolla

Keskeinen periaate: jos alustavan arvion perusteella asiassa voi olla kyse kilpailumanipulaatiosta tai sen yrityksestä, asiasta ilmoitetaan SUEK:lle sovellettavien määräysten ja SUEK:n ohjeiden mukaisesti. SUEK:lle ilmoittaminen ei itsessään ratkaise sitä, käsitelläänkö asia STUL:n omassa menettelyssä vai urheilun yhteisessä kilpailumanipulaation kurinpitojärjestelmässä.

HUOM. Yksittäinen poikkeava tuomariarvio, kilpailutulos tai tilastollinen havainto ei sellaisenaan osoita kilpailumanipulaatiota.

3. Alustavan arvioinnin jälkeen tehtävät STUL:n toimenpiteet

Ratkaisu	Mitä tehdään
A. Ei aihetta kilpailumanipulaatioepäilyyn eikä muuhun jatkotoimeen	Asia päätetään ja ratkaisun keskeinen peruste dokumentoidaan.
B. Seuranta	Havainto ei nykyisellään edellytä henkilötason jatkomenettelyä. Määritellään, mitä seurataan, kuinka pitkään ja kuka seurannasta vastaa.
C. Rajattu lisäselvitys	Käytettävissä oleva tieto ei riitä asian luokitteluun tai jatkokäsittelyn arvioimiseen. Hankitaan vain tarpeelliset lisätiedot ja asia arvioidaan uudelleen.
D. Mahdollinen kilpailumanipulaatioepäily	Asiasta ilmoitetaan SUEK:lle. Tämän jälkeen käsittelyreitti arvioidaan sovellettavien sääntöjen ja toimivallan mukaisesti. Asia voi jatkua STUL:n omassa menettelyssä tai yhteisessä kilpailumanipulaation kurinpitojärjestelmässä.
E. Mahdollinen muu STUL:n sääntörikkomus	Jos asia ei ole kilpailumanipulaatioepäily, mutta aineisto antaa aiheen käsitellä mahdollista muuta STUL:n kurinpitosäännöissä tarkoitettua rikkomusta, asia saatetaan kurinpitosääntöjen mukaiseen käsittelyyn.

4. Rajattu lisäselvitys

Lisäselvityksen tulee liittyä konkreettisesti havaintoon tai ilmoitukseen ja olla tarpeellinen asian luokittelun tai jatkokäsittelyn arvioimiseksi.

- Selvityspyyntö muotoillaan neutraalisti eikä siinä ennakoida mahdollista syyllisyyttä.
- Pyynnön tekee liiton nimeämä henkilö, ei yksittäinen työryhmän jäsen omissa nimissään.
- Kun tarvittava lisätieto on saatu, asia arvioidaan uudelleen 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Jos lisäselvitys nostaa esiin mahdollisen kilpailumanipulaatioepäilyn, tieto ilmoitetaan SUEK:lle.

5. STUL:n oma kurinpitomenettely

STUL:n kurinpitovaliokunta käyttää liiton kurinpitosäännöissä tarkoitettua kurinpitovaltaa. Kilpailumanipulaatioon liittyvä asia voidaan käsitellä STUL:n omassa kurinpitomenettelyssä silloin, kun se kuuluu liiton sääntöjen soveltamisalaan ja toimivaltaan.

Kun asia saatetaan kurinpitovaliokunnan käsiteltäväksi, työryhmä ei enää arvioi henkilön tai yhteisön mahdollista kurinpidollista vastuuta eikä ota kantaa seuraamukseen. Kurinpitovaliokunta vastaa asian käsittelystä STUL:n kurinpitosääntöjen mukaisesti. Työryhmä voi antaa asiantuntija-apua toimivaltaisen tahon pyynnöstä.

Jos STUL käsittelee kilpailumanipulaatioasian omassa kurinpitomenettelyssään, liitto huolehtii asian lopputulosta koskevasta SUEK-raportoinnista sovellettavien määräysten ja SUEK:n ohjeiden mukaisesti.

6. SUEK ja yhteinen järjestelmä

STUL tekee kilpailumanipulaatioasioissa tarvittavaa tiedonvaihtoa ja yhteistyötä SUEK:n kanssa. Kaikki kilpailumanipulaatioasiat eivät automaattisesti siirry yhteiseen järjestelmään, vaan liiton oma kurinpitomenettely ja yhteinen järjestelmä ovat sovellettavien määräysten ja toimivallan mukaan mahdollisia käsittelyreittejä.

Jos asia käsitellään yhteisessä järjestelmässä, STUL avustaa SUEK:ta sovellettavien määräysten mukaisesti ja työryhmä ei suorita rinnakkaista tutkintaa.

6. Yhteistyö ja tiedonvaihto SUEK:n kanssa

STUL ilmoittaa SUEK:lle tietoonsa tulleista kilpailumanipulaatioepäilyistä sovellettavien määräysten ja SUEK:n ohjeiden mukaisesti. SUEK:lle ilmoittaminen ei tarkoita, että asia siirtyy automaattisesti yhteiseen kurinpitojärjestelmään.

STUL ja SUEK tekevät tarvittavaa tiedonvaihtoa ja arvioivat sovellettavien määräysten ja toimivallan pohjalta asian käsittelyreittiä.

Asia voidaan käsitellä STUL:n omassa kurinpitomenettelyssä tai yhteisessä kilpailumanipulaation kurinpitojärjestelmässä. Jos asia käsitellään STUL:n omassa kurinpitomenettelyssä, STUL huolehtii käsittelyn jälkeisestä SUEK-raportoinnista.

Jos asia käsitellään yhteisessä järjestelmässä, STUL avustaa SUEKia sovellettavien määräysten mukaisesti eikä työryhmä tee asiasta rinnakkaista tutkintaa.

7. Kilpailutoiminnan systemaattinen seuranta

- Seurantaa kehitetään ensisijaisesti ennaltaehkäisyn, laadun ja poikkeavien toimintamallien tunnistamisen välineeksi.
- Seurannassa voidaan hyödyntää kilpailu- ja tulostietoja, tuomariarviointeja, kilpailuhistoriaa sekä soveltuvia analytiikka- ja tekoälyratkaisuja.
- Automatisoitu analyysi saa tuottaa vain tarkastussignaaleja. Se ei tee päätelmää kilpailumanipulaatiosta eikä kurinpitorikkomuksesta.
- Poikkeamat arvioidaan aina asiayhteydessään ja ihmisen toimesta ennen henkilötason jatkotoimia. Jos seurannan perusteella muodostuu mahdollinen kilpailumanipulaatioepäily, menetellään 2 ja 6 kohdan mukaisesti.
- Systemaattisesta seurannasta löytyy oma tarkennettu ohjeistus.

8. Esteellisyys, tietosuoja ja dokumentointi

- Asian arviointiin osallistuu vain henkilö, joka ei ole asian tai asianosaisten suhteen esteellinen.
- Tapausaineisto käsitellään luottamuksellisesti ja käyttöoikeudet rajataan käsittelyn kannalta tarpeellisiin henkilöihin.
- Tapauskohtainen aineisto, tehdyt arvioinnit, päätökset ja niiden perusteet dokumentoidaan erillään työryhmän yleisestä kokousmuistiosta.
- Yleiseen kokousmuistioon ei kirjata tarpeettomia henkilötietoja tai keskeneräisiä epäilyjä.

9. Prosessi tiivistettynä

1. Ilmoitus / havainto / seurantasignaali

2. Kirjaaminen ja esteellisyyden tarkistus

3. Alustava arviointi: voiko kyse olla kilpailumanipulaatiosta?

4. Jos kyllä → SUEKille ilmoitus

5. STUL:n oma toimenpide: ei jatkoa / seuranta / lisäselvitys / kurinpitomenettely

6. Jos lisäselvitys → uusi arvio ja tarvittaessa SUEKille ilmoitus

7. Käsittelyreitti: STUL:n oma menettely tai yhteinen järjestelmä sovellettavan toimivallan mukaan

8. Jos kurinpito tai SUEKin tutkinta alkaa → työryhmä väistyy varsinaisesta vastuu- ja seuraamusarvioinnista

9. Päätökset ja perusteet dokumentoidaan

10. Jos STUL käsittelee kilpailumanipulaatioasian → lopputulos raportoidaan SUEKille sovellettavien velvoitteiden mukaisesti